

De bibliotheek Wijchen

Lezen, leren en informeren voor iedereen
visie gemeente Wijchen op het bibliotheekwerk
2020-2023

DATUM

Vastgesteld door de raad op DATUM

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Maatschappelijke en politieke ontwikkelingen	4
3. Wettelijk kader	6
4. Visie op de bibliotheek in het gemeentelijk beleid	7
5. Opdracht voor de Bibliotheek Wijchen.....	8
6. Randvoorwaarden.....	11

1. Inleiding

Lezen, leren en informatie voor iedereen. Onder die noemer presenteerden we in 2010 onze visie op het bibliotheekwerk. De beleidsperiode van 2010 tot 2015 kenmerkte zich door verandering. Het bibliotheekwerk stond onder druk. Door de economische en financiële crisis hebben we fors bezuinigd op het budget voor de bibliotheek. Daar staat tegenover dat we samen met de bibliotheek geïnvesteerd hebben in nieuwe huisvesting in 't Mozaïek. In mei 2015 opende de bibliotheek haar deuren in de nieuwe vestiging op de Campus. Verder is de aandacht van de bibliotheek verlegd van het klassieke boeken uitlenen naar het ontwikkelen van lezen, leesplezier en kennisdeling.

In 2015 hebben we onze visie op het bibliotheekwerk bijgesteld voor de afgelopen beleidsperiode. In de periode van 2015 tot en met 2019 stond behoud voorop. De bibliotheek heeft haar basisdienstverlening uitgewerkt. Hiervoor hebben wij drie kernfuncties aangewezen. Informatie geven is nog steeds een functie van de bibliotheek, maar behoort niet meer tot het exclusieve domein van de bibliotheek. Een groot deel van de activiteiten van de bibliotheek gaat over basisvaardigheden die de zelfredzaamheid van burgers vergroten: taalvaardigheid, digitale vaardigheden en rekenvaardigheid. De bibliotheek speelt hiermee een belangrijke rol in onze lokale gemeenschap. Zij ontwikkelt zich steeds meer tot een lokaal centrum van informatie, educatie en cultuur.

Inmiddels is het bibliotheekwerk verankerd in 't Mozaïek en in De Zandloper. De bibliotheek heeft verbindingen gelegd met het basis- en voortgezet onderwijs. De bibliotheek helpt bij de aanpak van laaggeletterdheid. Uit al haar activiteiten blijkt dat de bibliotheek nog steeds maatschappelijke betekenis heeft voor Wijchen en haar inwoners. In de komende beleidsperiode willen we door op de ingeslagen weg. We leggen het accent op lezen en (digitale) geletterdheid.

In deze beleidsnota geven we onze geactualiseerde visie en beleid voor de beleidsperiode 2020-2023. De visie vindt haar basis in de volgende bronnen:

- Unesco Manifest over de openbare bibliotheek¹;
- Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob);
- Bibliotheek van de Toekomst; Knooppunt voor kennis, contact en cultuur, van de commissie Cohen;
- Digitale inclusie. Iedereen moet kunnen meedoen. Agenda digitale overheid. 2018.
- Coalitieakkoord Wijchen 2018-2022 Iedereen doet mee – krachtiger, socialer, duurzamer en mooier;
- Regionaal programma laaggeletterdheid en Volwasseneneducatie 2018-2022 Rijk van Nijmegen.
- Leesambitie "Wijchen Leest" 2018.

2. Maatschappelijke en politieke ontwikkelingen

Dalend aantal bibliotheken en dalend aantal (volwassen) leden

In de laatste decennia van de vorige eeuw kende de bibliotheek in ons land een sterke groei naar circa 4,5 miljoen leden en 185 miljoen uitleningen per jaar. Maar sinds de tweede helft van de jaren '90 lopen de aantallen vestigingen, leden en fysieke uitleningen vrijwel ieder jaar terug. Ook De Bibliotheek Wijchen ontsnapt niet aan deze trend.

Behoud van aantal jeugdleden tot 12 jaar

Bijna alle jeugd tot 12 jaar is lid van de bibliotheek. Dit is grotendeels te danken aan het gratis lidmaatschap voor jeugdleden. Zowel landelijk als bij De Bibliotheek Wijchen zijn er inmiddels meer jeugdleden dan volwassen leden. Ook leent de jeugd meer dan de volwassen leden. De programma's over leesbevordering en laaggeletterdheid stimuleren de jeugd om gebruik te maken van de bibliotheek. Dit draagt bij aan het behoud van de jeugdleden.

Dalende leesmotivatie

Het aantal mensen dat minder gemotiveerd is om te lezen, neemt toe. Zij lezen steeds minder vaak en met steeds minder plezier. Ze lezen weliswaar heel veel korte tekstjes – berichten op hun smartphone of op Internet – maar besteden minder tijd aan 'diep lezen': het geconcentreerd lezen van langere teksten of boeken. Mede hierdoor gaat hun leesvaardigheid achteruit.

Ook bij jongeren (tussen 12 en 18 jaar) daalt de leesmotivatie. Bij deze groep zien we ook een daling van het lidmaatschap van de bibliotheek. De dalende leesmotivatie heeft gevolgen voor hun functioneren op school en in de samenleving – en uiteindelijk ook voor het functioneren van onze samenleving als geheel. De Onderwijsraad en de Raad voor Cultuur pleiten daarom voor een offensief om de motivatie van jongeren voor het diep lezen te stimuleren. De raden doen drie aanbevelingen om een sterke infrastructuur voor leesmotivatie tot stand te brengen.²

Laaggeletterdheid en digitale vaardigheden

Alles staat of valt met basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. In de huidige kennissamenleving is 80% van het werk gerelateerd aan lezen en schrijven. Goed kunnen lezen is daarom op alle leeftijden een onmisbare voorwaarde om mee te kunnen doen in de maatschappij, en noodzakelijk voor een concurrerende kenniseconomie.

Laaggeletterdheid is overal en komt in alle lagen van de bevolking voor. Zij levert allerlei praktische en financiële problemen op. Deelname aan de samenleving is lastig voor laaggeletterden. Laaggeletterdheid brengt de nodige (maatschappelijke) kosten met zich mee.

Digitale inclusie

We communiceren steeds meer digitaal. Ook de overheid communiceert steeds meer digitaal met haar burgers. Iedereen moet mee kunnen doen in de digitale samenleving en met vertrouwen gebruik maken van digitale dienstverlening. De verdergaande digitalisering en de groeiende hoeveelheid informatie die via het web wordt aangeboden, maakt van ICT-geletterdheid een basisvaardigheid. Naast de beschikking over 'knoppenkunde' gaat het om vaardigheden als het vinden, beoordelen, duiden en gebruiken van informatiebronnen. In deze tijd van "nepnieuws" zijn dit belangrijke vaardigheden om nieuws op waarde te kunnen beoordelen.

Niet iedereen kan even gemakkelijk meekomen in het verwerven van deze vaardigheden. Er zullen altijd groepen zijn die achterblijven omdat zij geen toegang hebben tot de nieuwste technologieën en/of het hen ontbreekt aan de juiste digitale vaardigheden. De Rijksoverheid heeft daarom een aanpak voor digitale inclusie geformuleerd - iedereen moet kunnen meedoen. De openbare bibliotheken hebben hierin een ondersteunende taak toebedacht gekregen. De bibliotheek biedt mensen ondersteuning bij het doen van de belastingaangifte. Straks kan men hier ook terecht voor algemeen toegankelijke (digitale) informatie om een toeslag of uitkering te krijgen van rijks-organisaties als UWV, SVB of CAK.

Laaggeletterdheid en gezin

Ouders spelen een grote rol bij de ontwikkeling van taal- en leesvaardigheden van kinderen. Als beide ouders laagopgeleid zijn, heeft een kind een driemaal grotere kans op laaggeletterdheid (Buisman e.a., 2013). Om te voorkomen dat kinderen in de toekomst laaggeletterd worden is het belangrijk om hun ouders de juiste kennis en vaardigheden mee te geven om de taalontwikkeling van hun kinderen te ondersteunen. Voor laaggeletterde ouders is het niet vanzelfsprekend om de taal van hun kind thuis te stimuleren en betrokken te zijn bij school. Het is echter aangetoond dat betrokkenheid van ouders bij wat de kinderen leren op school en een educatief thuismilieu een significant positief effect kunnen hebben op de leerprestaties en het gedrag van kinderen (Desforges en Abouchaar, 2003). Een taalrijke, stimulerende thuisomgeving is één van de belangrijkste factoren voor een goede taalontwikkeling bij kinderen. De impact die ouders op deze ontwikkeling hebben begint dus al ver voordat het kind naar school gaat (Christoffels e.a., 2017).

Minder fysieke ontmoetingen

Ondanks de vele contacten die we met elkaar hebben via sociale media, bestaan er zorgen over het afnemen van echte ontmoetingen. Dat we elkaar ook in het fysiek domein ontmoeten is niet alleen van belang voor onderling vertrouwen, herkenbaarheid en samenhang. Ontmoeting draagt ook bij aan het voorkomen van eenzaamheid en het ontwikkelen van wederzijds begrip. De bibliotheek biedt mensen een neutrale en veilige plek voor een natuurlijke ontmoeting.

Coalitieakkoord Wijchen 2018-2022 Iedereen doet mee

Onder het motto "Iedereen doet mee" werken wij met elkaar verder aan een nog krachtiger, socialer, duurzamer én mooier Wijchen. Je kunt alleen dingen bereiken als je met elkaar heel goed samenwerkt. Wij willen in de komende vier jaar intensief samenwerken met de andere politieke partijen in de raad, met ondernemers, met maatschappelijke organisaties, met andere overheden en met onze inwoners. Voor het realiseren van een aantal van de ambities kan De Bibliotheek Wijchen helpen. Zoals bij de aanpak van laaggeletterdheid.

3. Wettelijk kader

Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)

Sinds 1 januari 2015 geldt de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen. Deze bibliotheekwet legt geen verplichting op aan gemeenten om een bibliotheekvoorziening in stand te houden. Maar er is vastgelegd welke functies een bibliotheek in elk geval moet vervullen indien er wèl een voorziening is:

- Ter beschikking stellen van kennis en informatie; "Informereren"
- Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie; "Leren"
- Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur. "Lezen"
- Organiseren van ontmoeting en debat; "Ontmoeten"
- Laten kennis maken met kunst en cultuur.

De bibliotheek moet aan een aantal criteria voldoen om deel te nemen aan het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen. Het gaat daarbij onder andere over de aansluiting op de digitale infrastructuur, het ondersteunen van het onderwijs en werken volgens een door de Koninklijke Bibliotheek vast te stellen collectieplan. De overheden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het bibliotheeknetwerk en bevorderen dat een door hen bekostigde of in stand gehouden openbare bibliotheekvoorziening aan deze criteria voldoet.

4. Visie op de bibliotheek in het gemeentelijk beleid

Wij beschouwen de bibliotheek als een basisvoorziening voor onze gemeente. De bibliotheek heeft maatschappelijke betekenis voor Wijchen door haar bijdrage aan geletterdheid, digitale geletterdheid, informatievoorziening en culturele ontwikkeling. De bibliotheek is een laagdrempelige en neutrale toegangspoort tot kennis, informatie en lezen. De bibliotheek draagt bij aan:

- leesbevordering en leesplezier;
- geletterdheid;
- digitale inclusie;
- een leven lang leren;
- onafhankelijke informatievoorziening; en
- culturele en cultuurhistorische ontwikkeling en beleving.

De bibliotheek is toegankelijk voor iedereen. Lezen, leren en informeren vinden plaats zowel in een fysieke als in een digitale omgeving. Een plaats waar burgers elkaar ook ontmoeten en waar ze kennis, informatie en verhalen uitwisselen. De Bibliotheek Wijchen heeft in Wijchen en in Bergharen een vestiging waar onze inwoners terecht kunnen. De Bibliotheek Wijchen zit in 't Mozaïek met andere sociaal-culturele en educatieve instellingen onder één dak waardoor bezoekers gemakkelijker voor meer zaken tegelijk binnenkomen. Wij vinden deze ontmoeting van belang voor het vergroten van de sociale samenhang. Wij vinden het belangrijk dat de bibliotheek een zogenaamde open-inloopvoorziening is en daarom aantrekkelijk is gesitueerd en gefaciliteerd.

De Bibliotheek Wijchen maakt gebruik van vrijwilligers voor het bibliotheekwerk. De inzet van vrijwilligers is een waarde op zich naast de professionele inzet die ook nodig blijft in de bibliotheek.

De Bibliotheek Wijchen werkt samen met culturele en maatschappelijke partners en met ondernemers om iedereen mee te kunnen laten doen. Ze draagt bij aan haar *social return of investment*. Samenwerking in het cultureel-maatschappelijk netwerk is ook belangrijk om de gewenste culturele voorzieningen te behouden en te versterken voor onze inwoners.

De Bibliotheek Wijchen heeft specifieke aandacht voor de jeugd van 0-16 jaar en voor kwetsbare groepen zoals mensen met een lees-, taal- en informatieachterstand, leesgehandicapten, en minder mobiele mensen.

De bibliotheek speelt een voorname rol in onze preventieve aanpak van laaggeletterdheid. Door laaggeletterdheid aan te pakken en digitale vaardigheden te bevorderen, verbeteren we de zelfredzaamheid van onze burgers. Zij zullen zowel maatschappelijk als in arbeid beter toegerust zijn om 'mee te doen'. Op die manier houden zij aansluiting op de maatschappij. Bovendien willen we de basisvaardigheden van ouders / opvoeders van jonge kinderen verbeteren. We willen de ouderbetrokkenheid van jonge kinderen vergroten. Op die manier beperken we achterstanden in het onderwijs en het maatschappelijk functioneren van kinderen. Samen met het onderwijs en de bibliotheek werken we aan een krachtig leesbeleid om de leesmotivatie te stimuleren. De bibliotheek speelt een belangrijke rol bij de aanpak van laaggeletterdheid en digitale geletterdheid. Dit doet zij door (voor)leesbevordering en leesplezier te stimuleren, en digitale vaardigheden aan te leren.

5. Opdracht voor de Bibliotheek Wijchen

Op grond van onze visie onderscheiden we de prestaties van De Bibliotheek Wijchen binnen de kernfuncties van lezen, leren en informeren, in:

1. De producten en diensten van de bibliotheek als zelfstandige basisvoorziening;
2. De bibliotheek als ondersteuner van het onderwijs;
3. De bibliotheek als partner en ondersteuner van ons beleid.

1. Zelfstandige basisvoorziening

We beschouwen de bibliotheek als een basisvoorziening in de gemeente Wijchen voor de kernfuncties:

- leesbevordering en leesplezier
- digitale inclusie
- informatievoorziening.

Daarnaast kunnen inwoners elkaar ontmoeten in de bibliotheek in 't Mozaïek en in De Zandloper in Bergharen. De bibliotheek heeft verder een eigen functie in het kunst- en culturaanbod en in het leven lang leren. Het is de verantwoordelijkheid van De Bibliotheek Wijchen, als private instelling met publieke middelen, om haar aanbod van diensten zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de behoeften van de inwoners van Wijchen.

We verwachten dat De Bibliotheek Wijchen deelneemt aan innovatie die in de bibliotheeksector wordt ontwikkeld. Daarvoor stelt zij geld beschikbaar door verschuivingen binnen het eigen budget. De Bibliotheek Wijchen gaat mee met ontwikkelen op digitaal gebied in samenwerking met de sector. Alleen op die manier kan zij lokaal vernieuwende diensten voor onze inwoners ter beschikking blijven stellen. De Rijksoverheid is verantwoordelijk voor de landelijke digitale bibliotheek. We beschouwen de landelijke digitale bibliotheek, waarin de digitale content is opgenomen, als deel van de basisvoorziening.

De Bibliotheek Wijchen maakt als moderne dienstverlener gebruik van technieken die horen bij een markt- en klantgerichte aanpak. De sector van openbare bibliotheken heeft hiervoor eigen hulpmiddelen. Het is van belang dat dit lokaal leidt tot een groter bereik en een hogere klantwaardering.

2. Ondersteuner van het onderwijs

Het onderwijs heeft als primaire taak om kinderen taal- en leesvaardigheid, mediawijsheid, cultureel en literair bewustzijn bij te brengen. De Bibliotheek Wijchen heeft hierin een ondersteunende rol. De bibliotheek draagt bij aan de bevordering van de leesvaardigheid en het leesplezier.

Het is goed dat de samenwerking tussen enerzijds De Bibliotheek Wijchen en anderzijds de voorschoolse educatie en het basisonderwijs alsmede het voortgezet onderwijs een stevig fundament heeft. Gezamenlijk kunnen we een krachtig leesbeleid ontwikkelen om het lezen te motiveren. De bibliotheek is partner van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) in Wijchen. De LEA heeft kennisgenomen van de Leesambitie "Wijchen Leest" die de bibliotheek geformuleerd heeft. In deze ambitie werkt iedere organisatie en professional in het LEA overleg hieraan mee vanuit de eigen specifieke rol en mogelijkheden. Voor De Bibliotheek Wijchen betekent dit een inzet op zowel lezen als ook de persoonlijke ontwikkeling van kinderen en volwassenen in Wijchen. De bibliotheek stimuleert kinderen en volwassenen om (voor) te lezen in de vrije tijd. Via de combinatiefunctie Lezen & Informatievaardigheden ondersteunt de bibliotheek scholen bij hun aanpak in de leesambitie.

De bibliotheek levert een bijdrage op voorgenoemde terreinen door onder andere:

- BoekStart als bevordering van het voorlezen aan en het lezen door het jonge kind.
- Leesbevordering en vergroten ouderbetrokkenheid in de voorschoolse educatie.
- Combinatiefunctionaris Lezen & Informatievaardigheden die brede school activiteiten ontwikkelt. En zich daarnaast inzet voor de voorschoolse educatie, het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs. Hij ontwikkelt leesactiviteiten en voert ze uit, past bouwstenen van de Bibliotheek op School toe, en geeft leesadvies voor groepsleerkrachten.
- Digitale vaardigheden in het onderwijs.

3. Ondersteuner van het gemeentelijk beleid

Een aantal gemeentelijke beleidsthema's zijn relevant voor onze opdracht aan de Bibliotheek Wijchen. Deze thema's zijn:

- A. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en Jeugdwet;
- B. Brede scholen;
- C. Aanpak laaggeletterdheid.

A. WMO en Jeugdwet

In onze *Hoofdlijnnotitie gevolgen WMO 2015 en Jeugdwet*, hebben we ons beleid nader uiteengezet. Wij richten ons op het versterken van de sociale cohesie en de eigen kracht door ontmoeting en sociale inclusie te stimuleren en het zelf organiserend vermogen te versterken. Wij leggen een sterke nadruk op *preventie* opdat mensen niet (op termijn) een beroep hoeven doen op zwaardere en vaak duurdere vormen van zorg. We zien De Bibliotheek Wijchen als een partner en ondersteuner bij ons preventiebeleid binnen de WMO en de Jeugdwet.

- Het bevorderen van sociale samenhang, leefbaarheid en vrijwilligerswerk
 - ✓ Om sociale samenhang tot stand te brengen en te bevorderen is het belangrijk dat mensen elkaar kunnen ontmoeten op een positieve en actieve manier. De Bibliotheek Wijchen biedt die mogelijkheid.
 - ✓ De Bibliotheek Wijchen draagt bij aan de leefbaarheid door toegang te bieden tot onafhankelijke informatievoorziening en de culturele ontwikkeling van individuen en maatschappelijke groeperingen.
 - ✓ Mensen kunnen bij de Bibliotheek Wijchen vrijwilligerswerk doen vanuit verschillende motieven zoals werkervaringsplek, maatschappelijke stage of dagbesteding voor kwetsbare doelgroepen.
- Jeugd en opvoeding
 - ✓ De Bibliotheek Wijchen geeft een impuls aan het ontplooiingsaanbod en leesplezier voor jeugd tot 16 jaar.
 - ✓ Opvoedingsondersteuning wordt geboden door de sociale wijkteams en het wijknetwerk eromheen. De Bibliotheek Wijchen biedt toegang tot informatie over gezondheid en opvoedingsvraagstukken. Door het laagdrempelige karakter is De Bibliotheek Wijchen een veilige omgeving om informatie op te zoeken. De Bibliotheek Wijchen kan mensen doorverwijzen naar de sociale wijkteams als ze met vragen komen waaruit blijkt dat de wijkteams ze verder kunnen helpen.

B. Brede scholen

De brede school is een samenwerkingsverband tussen partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Doel van het samenwerkingsverband is de ontwikkelingskansen van

de kinderen te vergroten. Er zijn veel mogelijke deelnemers bij de inhoudelijke brede school. Hierbij valt te denken aan onderwijs, sociaal cultureel werk, kinderopvang, peuteropvang, sport, cultuur en bibliotheek.

Wij beschouwen De Bibliotheek Wijchen als één van de kernpartners in de ontwikkeling van de brede school en de instelling van combinatiefuncties die samenwerking en een mengeling van verschillend aanbod bevorderen tussen school, bibliotheek, cultuur, welzijn en sport. Het is uiteindelijk aan de partners in de betreffende Brede School te kiezen voor samenwerking met De Bibliotheek Wijchen.

C. Aanpak laaggeletterdheid

De Bibliotheek Wijchen heeft bij de aanpak van laaggeletterdheid een belangrijke preventieve functie. Met programma's gericht op leesbevordering probeert de bibliotheek te voorkomen dat mensen laaggeletterd raken. Kinderen en jongeren van 0 tot 16 jaar, en ook hun ouders, zullen gemotiveerd worden om meer (voor) te lezen. De bibliotheek heeft een inspirerende leesomgeving die jeugdigen en volwassenen motiveren om te gaan lezen.

Curatief heeft de bibliotheek een functie via het Taalhuis waar laaggeletterden geholpen worden om hun basisvaardigheden te verbeteren. (we zijn de mogelijkheid aan het ontwikkelen om door te verwijzen naar een passend aanbod Educatie via de regionale infrastructuur voor geletterdheid). De Bibliotheek Wijchen werkt bij laaggeletterdheid samen met relevante partners in het Rijk van Nijmegen. De bibliotheek verbindt zich met partners op het gebied van zorg en welzijn, werk en inkomen. Denk aan de sociale wijkteams, het UWV en het regionale werkbedrijf maar bijvoorbeeld ook aan vluchtelingenwerk, inburgeringsloketten en gezondheidscentra.

De Bibliotheek Wijchen levert een bijdrage aan ons onderwijsachterstandenbeleid. Dit beleid is gericht op kinderen met een taalachterstand in de leeftijd van 2 tot 6 jaar. De bibliotheek werkt mee om taalachterstanden te verkleinen bij met name kinderen uit gezinnen met een sociaal-economische achterstand en kinderen met een andere thuistaal dan het Nederlands. Het gaat hier om de ondersteuning van voor- en vroegschoolse educatie in samenwerking met voorschoolse voorzieningen en basisscholen. Met name door zich te concentreren op de ouderbetrokkenheid. Een taalrijke, stimulerende thuisomgeving is namelijk een van de belangrijkste factoren voor een goede taalontwikkeling bij kinderen. De impact die ouders op deze ontwikkeling hebben begint al ver voordat het kind naar school gaat. Ouders spelen dus een belangrijke rol in het stimuleren van de taal- en schoolontwikkeling van hun kind. Daarom willen we dat de bibliotheek ouders stimuleert en ondersteunt in de leesopvoeding van hun kinderen, en zich daarbij vooral richt op laagtaalvaardige gezinnen.

De Bibliotheek Wijchen is aangesloten bij het Bondgenootschap tegen Laaggeletterdheid van het Rijk van Nijmegen. Doelstelling van het bondgenootschap is om laaggeletterdheid in de regio Rijk van Nijmegen te bestrijden. In aansluiting op het Bondgenootschap heeft Wijchen een actieplan laaggeletterdheid. Een van onze actiepunten is duidelijke taal schrijven. Dat betekent dat wij op B1-niveau gaan schrijven. Wij verwachten ook dat De Bibliotheek Wijchen in al haar schriftelijke communicatie taalniveau B1 zoveel als mogelijk gebruikt.

6. Randvoorwaarden

Wat mag het kosten?

Voor de instandhouding van de bibliotheek in de gemeente en het uitvoeren van de afgesproken (kern)functies stellen wij per jaar een subsidie beschikbaar. Het uitgangspunt is het bedrag in 2019. Dit bedrag zullen we jaarlijks indexeren. De subsidie in 2019 is € 705.232.

Kwaliteit

De gemeente verwacht van de Bibliotheek Wijchen dat zij gecertificeerd blijft na volgende audits. Voor de bedrijfsvoering gelden algemeen gangbare normen, zoals de Governance Code Cultuur. Deze richtlijnen bevorderen de transparantie van de bedrijfsvoering en het bestuur.

Onderzoek

De gemeente verwacht dat de Bibliotheek Wijchen periodiek onderzoek doet naar tevredenheid van klanten en samenwerkingspartners over de service.

Meerjarige budgetovereenkomst

Aan de hand van dit document wordt de opdracht aan de Bibliotheek Wijchen vertaald in een 4-jarige budgetsubsidie met een onderliggende uitvoeringsovereenkomst. De Bibliotheek Wijchen werkt de opdracht uit in een 4-jarige beleidsplan en in een productenboek die zij aanbiedt bij de subsidieaanvraag. Hierin staat welke diensten zij gesubsidieerd zal leveren aan de burgers, scholen en andere instellingen van Wijchen en welke diensten zij als plusdienst aanbiedt.

¹ Unesco Manifest over de openbare bibliotheek

Unesco stelt dat vrijheid, welvaart en ontplooiing van de samenleving en individuen fundamentele menselijke waarden zijn. Deze kunnen alleen worden gerealiseerd door goed geïnformeerde burgers die in staat zijn hun democratische rechten uit te oefenen en een actieve rol te spelen in de samenleving. Hiervoor is het belangrijk dat burgers toegang hebben tot voldoende opleiding en vrije en onbeperkte toegang tot kennis, wetenschap, cultuur en informatie. De openbare bibliotheek, de plaatselijke toegangspoort tot kennis, schept een essentiële voorwaarde voor levenslang leren, onafhankelijke besluitvorming en de culturele ontwikkeling van individuen en maatschappelijke groeperingen. Unesco verklaart dat zij de openbare bibliotheek beschouwt als een stuwende kracht op de weg naar educatie, cultuur en informatie en als een essentiële factor bij de bevordering van vrede en welbevinden in de gedachten van mannen en vrouwen. De Unesco beveelt daarom nationale en lokale overheden met klem aan de uitbouw van het openbare bibliotheekwerk te ondersteunen en er zich actief voor in te zetten.

²

- *Voer een krachtig en samenhangend leesbeleid*

Voor scholen is het stimuleren tot lezen een belangrijke taak. Maar zij mogen er niet alleen voor staan. Voor de landelijke overheid, de gemeenten, de scholen en de bibliotheken samen moet het vergroten van leesmotivatie een speerpunt zijn. Zij hebben de opdracht om voorzieningen te realiseren die bij alle leerlingen het diepe lezen stimuleren. Krachtig, structureel beleid en extra financiële investeringen zijn daarvoor nodig. Scholen hebben beperkte capaciteit om de leesmotivatie te vergroten. Het is in deze situatie aan de overheid om ruime en langdurige financiering toe te

kennen aan organisaties die scholen ondersteunen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een goede bibliotheekvoorziening. Deze behoort tot de ketenvoorzieningen in de regio. Behalve voor bibliotheken is er een rol voor organisaties die ondersteunende diensten verlenen aan scholen en kinderopvangverblijven, voor ouders, voor welzijnsorganisaties en voor andere lokale partijen die zich richten op kinderen en jongeren.

- *Zorg voor een rijk leesaanbod*

De raden pleiten ervoor om jongeren in hun gehele schoolloopbaan te voorzien van een rijk leesaanbod – boeken en langere verhalende teksten, hetzij van papier hetzij digitaal. Het is aan uitgeverij om te zorgen voor een divers aanbod, dat aansluit bij de interesses van jongeren met verschillende achtergronden. Het Letterenfonds heeft hier een taak. De overheid kan waar nodig ondersteunen. Scholen en ondersteunende instellingen kunnen er in gezamenlijkheid voor zorgen dat er voldoende stimulansen zijn om het aanbod ook daadwerkelijk te benutten. Een actieve campagne waarbij leesambassadeurs in de klas komen, zou hierbij behulpzaam zijn.

- *Breng een leescultuur tot stand*

Jongeren zijn meer geneigd om te lezen wanneer ze worden omgeven door een leescultuur. In een leescultuur zijn behalve boeken ook volwassenen aanwezig die de rol van leesbevorderaar vervullen. De raad adviseert scholen ook om leesspecialisten binnen te halen. Om de kwaliteit van leesspecialisten en lees-bevorderaars te borgen is het van belang dat ze goede scholing krijgen en voldoende tijd voor hun taken.

